

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG KIỂM TRA NỘI BỘ Ở CÁC TRƯỜNG MẦM NON THÀNH PHỐ BIÊN HOÀ, TỈNH ĐỒNG NAI

NGUYỄN THỊ MINH

Trường Mầm non Hoa Sen, Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai

Email: nguyminhhs13579@gmail.com

Tóm tắt: Kiểm tra nội bộ (KTNB) trường học là một chức năng của chủ thể quản lý nhà trường nhằm tạo lập kênh thông tin phản hồi một cách thường xuyên, kịp thời cho nhà quản lý, góp phần nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục nhà trường. Nghiên cứu đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu: điều tra bằng bảng hỏi và phỏng vấn. Mẫu nghiên cứu là: 278 cán bộ quản lý (CBQL), giáo viên ở các trường mầm non trên địa bàn thành phố Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai. Kết quả khảo sát cho thấy các trường mầm non thành phố Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai đã thực hiện khá tốt công tác KTNB. Tuy nhiên, bên cạnh đó, vẫn còn tồn tại những hạn chế, bất cập trong khâu lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo thực hiện và kiểm tra, đánh giá. Nghiên cứu cũng đã đề xuất một số biện pháp để nâng cao hiệu quả của công tác KTNB.

Từ khoá: Kiểm tra nội bộ; mầm non; thành phố Biên Hoà.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

KTNB là một dạng hoạt động quản lý của người Hiệu trưởng nhằm điều tra, kiểm soát, phát hiện, kiểm nghiệm diễn biến và kết quả các hoạt động giáo dục (GD) trong phạm vi nội bộ nhà trường và đánh giá kết quả các hoạt động GD đó có phù hợp với mục tiêu, kế hoạch và quy chế đã đề ra hay không. Qua đó thấy được những ưu điểm để động viên, khích lệ và điều chỉnh kịp thời những thiếu sót, lệch lạc so với yêu cầu nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục và đào tạo trong nhà trường [2].

Thông tư số 39/2013/TT-BGDĐT ngày 04-12-2013 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về hướng dẫn thanh tra chuyên ngành trong lĩnh vực giáo dục có nói rõ trách nhiệm của các cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông và giáo dục thường xuyên là phải xây dựng kế hoạch và tổ chức kiểm tra nội bộ [1].

Công tác kiểm tra nội bộ ở các trường mầm non trên địa bàn thành phố Biên Hoà trong những năm qua đã góp phần đáng kể trong việc nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo giữ vững nền nếp kỷ cương, từng bước đẩy lùi những hiện tượng tiêu cực trong giáo dục. Tuy nhiên, qua đánh giá rút kinh nghiệm của Phòng Giáo dục và Đào tạo thành phố Biên Hoà, công tác kiểm tra nội bộ của một số đơn vị vẫn còn nhiều hạn chế, bất cập như việc kiểm tra đánh giá chưa khoa học, thiếu chính xác, công tác tư vấn, thúc đẩy còn mờ nhạt, chưa có tác dụng giúp đối tượng được kiểm tra hoàn thiện công tác của mình. Mặt khác, đối tượng được kiểm tra chủ yếu là giáo viên trực tiếp giảng dạy lớp còn các đối tượng khác thuộc tổ hành chính của nhà trường như nhân viên y tế, văn thư, nhân viên kế toán, ... chưa được quan tâm kiểm tra thường xuyên nên hiệu quả làm việc của bộ phận này chưa cao. Bên cạnh đó, các thành viên trong Ban kiểm tra nội bộ (KTNB) của các trường chưa thực hiện hết chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của mình; nhận thức về công tác kiểm tra nội bộ của một bộ

phận cán bộ quản lý, giáo viên và nhân viên các trường chưa được đúng đắn. Ngoài ra, việc thực hiện hồ sơ kiểm tra nội bộ còn mang tính hình thức, đối phó. Chính vì thế, công tác kiểm tra nội bộ chưa đáp ứng được yêu cầu của công cuộc đổi mới giáo dục hiện nay.

Việc nâng cao chất lượng công tác thanh tra giáo dục nói chung và kiểm tra nội bộ ở các trường mầm non nói riêng có ý nghĩa vô cùng to lớn trong việc giúp đội ngũ cán bộ, giáo viên, công nhân viên của các trường trước là chấp hành nghiêm các chủ trương đường lối của Đảng và pháp luật của Nhà nước về giáo dục, sau là hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo. Đây là vấn đề vừa mang tính cấp thiết vừa mang tính lâu dài mà Đảng, Nhà nước và Bộ Giáo dục và Đào tạo hết sức quan tâm.

Với những lý do trên, tác giả đã tiến hành nghiên cứu “Quản lý hoạt động kiểm tra nội bộ ở các trường mầm non thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai” nhằm đổi mới hoạt động kiểm tra, tìm ra các giải pháp khắc phục những tồn tại, yếu kém trong công tác kiểm tra nội bộ của Hiệu trưởng, góp phần đổi mới công tác quản lý trường mầm non nói riêng và đổi mới quản lý giáo dục nói chung.

2. KHÁCH THỂ VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Nghiên cứu sử dụng phương pháp điều tra bằng bảng hỏi làm phương pháp nghiên cứu chủ đạo. Các nhận định về công tác quản lý hoạt động kiểm tra nội bộ được đánh giá với các mức độ: Yếu (1 điểm); TB (2 điểm); Khá (3 điểm); Tốt (4 điểm). Nghiên cứu tiến hành khảo sát trên 278 CBQL, giáo viên ở các trường mầm non trên địa bàn thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Kết quả khảo sát được xử lý bằng phần mềm SPSS phiên bản 20.0 với các đại lượng thống kê: Điểm trung bình (ĐTB), độ lệch chuẩn (ĐLC). Ngoài ra, phương pháp phỏng vấn được sử dụng để thu thập các thông tin bổ sung cho kết quả nghiên cứu từ phương pháp điều tra bằng bảng hỏi

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1. Thực trạng lập kế hoạch hoạt động kiểm tra nội bộ

Trong bất cứ một công tác nào trong giáo dục nói chung đều cần có sự chuẩn bị lập kế hoạch một cách chi tiết và khoa học, để từ đó mới có thể thực hiện hoạt động sau này một cách tốt nhất. Chính vì vậy, hoạt động lập kế hoạch hoạt động KTNB là bước đầu tiên và quan trọng trong tiến trình KTNB nhà trường. Chúng tôi đã khảo sát nội dung này với kết quả được trình bày ở bảng 1.

Bảng 1. *Đánh giá của CBQL và giáo viên về thực trạng lập kế hoạch kiểm tra nội bộ*

Nội dung	CBQL		Giáo viên		Chung	
	ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1. Xây dựng kế hoạch kiểm tra nội bộ trường học phù hợp với tình hình, điều kiện cụ thể cho phép của nhà trường và có tính khả thi	3.25	0.93	3.70	0.65	3.62	0.73
2. Kế hoạch kiểm tra có đầy đủ mục tiêu, nội dung, tiêu chí, phạm vi, phương pháp và thời gian thực hiện	3.22	0.92	3.42	0.81	3.38	0.84
3. Cụ thể hóa kế hoạch kiểm tra năm học thành kế hoạch kiểm tra học kỳ, kế hoạch kiểm tra hàng tháng, kế hoạch kiểm tra tuần... với những lịch biểu cụ thể	3.12	0.93	3.47	0.81	3.40	0.84
4. Công khai kế hoạch kiểm tra nội bộ trường học từ đầu năm học	3.25	0.93	3.48	0.80	3.44	0.83

Mặc dù kết quả khảo sát cho thấy công tác lập kế hoạch được thực hiện khá tốt, song một số cán bộ quản lý cho biết công tác này vẫn còn những hạn chế cơ bản sau:

- Việc xây dựng kế hoạch KTNB bị động về mặt thời gian: Việc lập kế hoạch KTNB cần được thực hiện vào thời điểm bắt đầu năm học là tháng 9, tuy nhiên kế hoạch hướng dẫn công tác KTNB được triển khai từ cấp trên xuống thường trễ hơn. Do đó, việc xây dựng kế hoạch KTNB gặp khó khăn và chưa kịp thời đối với CBQL nhà trường.

- Một số CBQL còn chủ quan chưa nghiên cứu và nắm bắt kỹ lưỡng văn bản hướng dẫn về công tác KTNB, dẫn đến việc lập kế hoạch chưa được sâu sát từng nội dung và chưa phù hợp với tình hình thực tế của đơn vị.

Để có thể nâng cao chất lượng công tác KTNB cần thực hiện được toàn diện và xây dựng được kế hoạch KTNB một cách khoa học, phù hợp

3.2. Thực trạng tổ chức thực hiện hoạt động kiểm tra nội bộ

Tổ chức thực hiện là bước chính trong các khâu thực hiện hoạt động KTNB. Kết quả khảo sát được trình bày ở bảng 2.

Bảng 2. *Đánh giá của CBQL và giáo viên về thực trạng tổ chức thực hiện kiểm tra nội bộ*

Nội dung	CBQL		Giáo viên		Chung	
	ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1. Thành lập ban KTNB của trường	3.27	0.94	3.44	0.80	3.41	0.83
2. Bố trí nhân sự tham gia ban KTNB có phẩm chất, đạo đức, năng lực đáp ứng được nhiệm vụ được giao	3.22	0.92	3.43	0.81	3.39	0.83
3. Phân công, phân cấp cụ thể, xác định quyền hạn, trách nhiệm của từng thành viên trong ban KTNB	3.18	0.95	3.38	0.83	3.34	0.86
4. Cung cấp các điều kiện vật chất, hỗ trợ tài chính cho KTNB	2.90	0.83	3.16	0.83	3.11	0.83

Kết quả thực trạng khảo sát ở bảng 2 cho thấy các nội dung của công tác tổ chức KTNB có ĐTB nằm trong khoảng từ 3.11 đến 3.41, tương ứng với mức độ đánh giá nằm trong khoảng từ Khá và Tốt, tuy nhiên, nghiêng về mức Khá nhiều hơn. So với công tác lập kế hoạch thì ĐTB của các nội dung của công tác tổ chức thực hiện thấp hơn. Điều này chứng tỏ công tác này còn có những khó khăn nhất định. Nội dung gặp nhiều khó khăn nhất là Cung cấp các điều kiện vật chất, hỗ trợ tài chính cho KTNB. Nhìn chung, công tác KTNB cũng là một phần trong các hoạt động quản lý cũng như hoạt động giáo dục của nhà trường, do đó, muốn công tác này đạt hiệu quả thì cần đáp ứng tốt các điều kiện về CSVC cũng như hỗ trợ tài chính kịp thời. Thành viên trong Ban KTNB của một số đơn vị chưa đạt chuẩn về trình độ chuyên môn nghiệp vụ KTNB do chưa được đầu tư hỗ trợ tập huấn về công tác kiểm tra nhà nước; mức lương của giáo viên thấp cùng với áp lực công việc nhiều và hoạt động kiểm tra thường xuyên nên đôi khi áp lực với nghề dẫn đến trách nhiệm còn chưa cao. Bên cạnh đó, điều kiện về cơ sở vật chất còn hạn chế trong quá trình KTNB như lớp học chưa đạt chuẩn về diện tích làm hạn chế các hoạt động trong lớp học, đồ dùng đồ chơi còn thiếu..., dẫn đến việc KTNB còn mang tính chất bỏ qua, chêm chước, vì thế mà nhiều nội dung khó đánh giá đúng thực tế. Trước thực trạng này, các nhà trường cần chú trọng tới các biện pháp để nâng cao hiệu quả công tác này nói riêng và công tác KTNB nói chung.

3.3. Thực trạng chỉ đạo thực hiện hoạt động kiểm tra nội bộ

Nội dung tiếp theo trong hoạt động KTNB chính là chỉ đạo thực hiện KTNB, tương tự, chúng tôi tiến hành khảo sát nội dung này và kết quả được trình bày ở bảng 3.

Bảng 3. *Đánh giá của CBQL và giáo viên về thực trạng chỉ đạo thực hiện kiểm tra nội bộ*

Nội dung	CBQL		Giáo viên		Chung	
	ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1. Ban hành các văn bản hướng dẫn thực hiện công tác KTNB.	3.06	0.93	3.29	0.86	3.25	0.88
2. Hướng dẫn, động viên, giúp đỡ lực lượng kiểm tra hoàn thành các nhiệm vụ được giao	3.22	0.92	3.45	0.82	3.41	0.84
3. Chỉ đạo sử dụng và phối hợp các phương pháp, hình thức kiểm tra đối với mỗi nội dung kiểm tra cụ thể	3.12	0.91	3.41	0.82	3.36	0.84
4. Thực hiện điều chỉnh kịp thời những lệch lạc trong quá trình thực hiện công tác kiểm tra	3.10	0.90	3.43	0.76	3.37	0.80

Kết quả khảo sát ở bảng 3 cho thấy công tác chỉ đạo thực hiện KTNB được đánh giá nằm giữa khoảng Khá, Tốt, với mức ĐTB từ 3.25 đến 3.41, trong đó, nghiêng ở mức Khá hơn. Nhìn chung, các nhà trường đã thực hiện khá tốt các nội dung: “*Ban hành các văn bản hướng dẫn thực hiện công tác KTNB*”, “*Hướng dẫn, động viên, giúp đỡ lực lượng kiểm tra hoàn thành các nhiệm vụ được giao*”, “*Chỉ đạo sử dụng và phối hợp các phương pháp, hình thức kiểm tra đối với mỗi nội dung kiểm tra cụ thể*”, “*Thực hiện điều chỉnh kịp thời những lệch lạc trong quá trình thực hiện công tác kiểm tra*”. Trong tương quan chung, nội dung “*Ban hành các văn bản hướng dẫn thực hiện công tác KTNB*” được thực hiện hạn chế hơn. Trong thực tế hiện nay, các văn bản hướng dẫn KTNB ở các trường mầm non thành phố Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai chủ yếu là: Kế hoạch Phòng Giáo dục và Đào tạo thành phố Biên Hòa hàng năm; Kế hoạch kiểm tra của Ngành Giáo dục và Đào tạo thành phố Biên Hòa hàng năm; Căn cứ công văn số của Phòng Giáo dục và Đào tạo thành phố Biên Hòa về việc Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ kiểm tra trong mỗi năm học. Do đó, để nâng cao chất lượng hoạt động KTNB cần đưa ra các biện pháp đẩy mạnh hoạt động chỉ đạo kiểm tra nội bộ.

3.4. Thực trạng kiểm tra, đánh giá hoạt động kiểm tra nội bộ

Một trong những nội dung quan trọng nhằm đánh giá, điều chỉnh quá trình hiện hoạt động KTNB đó là việc kiểm tra, đánh giá công tác kiểm tra nội bộ. Kết quả khảo sát nội dung này được trình bày ở bảng 4.

Mặc dù các nội dung của công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động KTNB được đánh giá ở giữa mức Khá và Tốt, song so với các phần trên, công tác kiểm tra, được đánh giá hạn chế hơn, đặc biệt là nội dung “*Tổ chức tổng kết, đánh giá, rút kinh nghiệm, thực hiện các điều chỉnh kịp thời sau mỗi đợt kiểm tra nội bộ*”. Một số cán bộ quản lý chia sẻ các hạn chế cơ bản công tác này như:

- Do cơ sở vật chất chưa đáp ứng nhu cầu và đảm bảo môi trường hoạt động theo quy định nên trong quá trình đánh giá, rút kinh nghiệm thường hay có sự bỏ qua hoặc đánh giá chưa sát thực tế.
- Chương trình giáo dục mầm non không có đáp án cụ thể như các bậc học khác. Do đó, mỗi cá

nhân có những ý tưởng, quan điểm khác nhau đồng thời các thành viên trong ban KTNB đa số chưa qua các lớp đào tạo bồi dưỡng nghiệp vụ kiểm tra nên việc đánh giá, rút kinh nghiệm, tư vấn còn gặp khó khăn.

- Thời gian dành cho hoạt động KTNB có hạn nên việc tổ chức, đánh giá, rút kinh nghiệm còn chưa đạt hiệu quả.

- Công tác kiểm tra, đánh giá trong KTNB là khâu quan trọng trong KTNB, do đó, để nâng cao chất lượng công tác KTNB rất cần chú trọng nâng cao công tác kiểm tra, đánh giá trong kiểm tra nội bộ.

Bảng 4. *Đánh giá của CBQL và giáo viên về thực trạng kiểm tra, đánh giá hoạt động KTNB*

Nội dung	CBQL		Giáo viên		Chung	
	ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1. Tổ chức giám sát các hoạt động KTNB.	2.98	0.95	3.40	0.83	3.32	0.86
2. Xây dựng các tiêu chuẩn, tiêu chí đánh giá cụ thể, rõ ràng về hoạt động KTNB	2.98	0.95	3.39	0.83	3.32	0.87
3. Tổ chức tổng kết, đánh giá, rút kinh nghiệm, thực hiện các điều chỉnh kịp thời sau mỗi đợt KTNB	3.00	0.94	3.35	0.82	3.28	0.86

4. KẾT LUẬN

Kiểm tra nội bộ trường học là một chức năng của chủ thể quản lý nhà trường nhằm tạo lập kênh thông tin phản hồi một cách thường xuyên, kịp thời cho nhà quản lý, là công cụ sắc bén tăng cường hiệu lực quản lý trường học, góp phần nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục nhà trường. Kết quả khảo sát cho thấy các trường mầm non thành phố Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai đã thực hiện khá tốt công tác KTNB. Tuy nhiên, bên cạnh đó, vẫn còn tồn tại những hạn chế, bất cập trong khâu lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo thực hiện và kiểm tra, đánh giá. Để nâng cao hiệu quả công tác này, cần thực hiện tốt các biện pháp sau:

- Tổ chức nâng cao nhận thức cho CBQL, giáo viên và nhân viên ở các trường mầm non về công tác KTNB và quản lý công tác kiểm tra nội bộ.
- Nâng cao năng lực xây dựng kế hoạch công tác KTNB trường học cho đội ngũ quản lý.
- Tăng cường công tác tổ chức, chỉ đạo thực hiện hoạt động kiểm tra nội bộ.
- Đẩy mạnh hoạt động tự kiểm tra của các chủ thể trong nhà trường.
- Đổi mới kiểm tra, đánh giá hoạt động kiểm tra nội bộ.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2013). *Thông tư hướng dẫn về thanh tra chuyên ngành trong lĩnh vực giáo dục*, Thông tư số 39/2013/TT-BGDĐT, Hà Nội.
2. Nguyễn Thị Mỹ Trinh (2006). *Bài giảng về công tác Thanh tra, kiểm tra và đánh giá trong giáo dục*, Hà Nội.

Title: THE CURRENT SITUATION OF INTERNAL INSPECTION MANAGEMENT ACTIVITIES AT KINDERGARTENS IN BIEN HOANG CITY, DONG NAI PROVINCE

Abstract: Internal inspection in school is a function of the school management to create a regular feedback channel for administrators, contributing to improving school education quality and effectiveness. Using questionnaires and interviews, the study investigated 278 managers and teachers at kindergartens in Bien Hoa city, Dong Nai province, to understand the current status of the internal inspection in schools. The results show that kindergartens in Bien Hoa city, Dong Nai province, have performed the internal inspection quite well. However, there are still limitations and shortcomings in planning, organization, the direction of implementation, inspection, and evaluation. The study also proposed several measures to improve the efficiency of an internal inspection in kindergartens.

Keywords: Internal inspection; Kindergarten, Bien Hoa city.